

Skriren av Olivia Nordström, 18 år
Internationella Gymnasiet
Uppsala, Sverige

PLAST LIGGER SOM ETT TÄCKE ÖVER VÄRLDEN

(BILD)

(Bildtext)

INTERNATIONELL KRIS. Plast blockerar matsmältningen och genomtränga organ, vilket resulterar till dödsfall för havs- och landskapsdjur, skriver WWF. Moder hav behöver vår hjälp - det är nu eller aldrig.

UNDER OCH ÖVER YTAN SVÄVAR PLAST

Håll Sverige Rent understryker att plastproduktionen, som hade sitt genombrott på 1950-talet, har resulterat till att 8 miljoner ton plast läggs på varje år i världshaven. I denna tid simmar 150 miljoner ton plast i haven, d.v.s. 51 biljoner mikroplastpartiklar. Mikroplast är små partiklar som oftast är mindre än en femtedel av en tum. Mikroplast bryts ner ytterligare i mindre bitar, som drivs genom luften, och hamnar i bl.a. dricksvatten, skriver Laura Parker. Plastförpackningarna återvinns till 45 procent i Sverige, vilket tyder en låg återvinningsprocess, förklarar Håll Sverige Rent.

De globala målen informerar om att ingen förändring sker, kommer det vara mer plast än fisk i haven till år 2050. Över 600 marina djurarter far illa p.g. plastet. Dessutom, beräknas det att till år 2050, kommer 99 procent av alla sjöfåglar ha fått i sig plast, om vårt beteende fortsätter, belyser Håll Sverige Rent. I plastens ära, är svält eller förvirring orsaken till dödsfallen för djuren. Plast blockerar matsmältningen och genomtränga organ, vilket resulterar till dödsfall. När magen är fullpackad med plast, minskar lusten att äta och orsakar svält. Både havsdjur (ex. sälar, valar, sköldpaddor) och landskapsdjur (ex. elefanter, zebbor, tigrar) far illa. Havsdjuren kvävs av fiskeredskap eller uppsättningar av dryck burkar. För den som äter ex. fisk, räkor eller musslor, finns chansen att de har mikroplast, då det har hittats i mer än 100 vattenlevande varelser, konstaterar WWF.

(BILD)

(Bildtext)

UTE PÅ INTERNATIONELLT VATTEN OCH DOMÄN

Skreven av Olivia Nordström, 18 år
Internationella Gymnasiet
Uppsala, Sverige

Kampen mot plast är inte över. Miljökatastrofen har sträckt sig över världen. I en del av världens alla hörn, har plastförbud införts och olika åtgärder genomförs, lyfter WWF fram. Låt oss resa till Indien. Plastbruket i Indien ligger på en rätt låg nivå, per capita av plast, är det 24 gram eller 11 kilo per år. I jämförelse med USA, där det ligger på 240 gram eller 109 kilogram. Dock består den indiska populationen av 1,35 miljarder, vilket utgör mer än 550 000 ton plastavfall som når havet varje år. Nästan 40 procent av landets plastavfall samlas eller återvinns, resten hamnar i vattentillförsel och jord. På jordbruksmarken konsumerar djuren även upp plastpartiklarna, förklarar Yayaswini Sampathkumar.

Framgång görs dock, vilket syns tydligt inom restaurang- och livsmedelssektorn. En av Indiens största mat leveringsappar, Swiggy, har gett sin lovelse att förse sina partners i Maharashtra och Tamil Nadu med hållbart förpackning. Exempelvis, när jag var på en restaurang i Mumbai, Maharashtra erbjuds takeaway. Maten förvarades i en papperspåse, istället för en plastpåse - vilket det sällan sker i till exempel Sverige, av egen erfarenhet. I Sampathkumars reportage berättar Subramaniyana, en 93-årig medborgaraktivist i Tamil Nadu, hur hon bevittnar människor passera förbi med bomulls- eller jutepåsar. Amudha, som säljer blommor, berättar för reportern Sampathkumar hur hon övergav att lägga blommorna i plastpåsar; och ersatte det med blad från träden på gatorna, belyser Yayaswini Sampathkumar.

Bland oktobers nyfallna löv och utspritt plast på marken promenerar jag och en f.d. fältbiolog.

- Grejen med skräp, är för det mestadels osynlig. Vi kastar bort det och vi tänker aldrig på det igen. Om du är intresserad av att minska ditt avfall, att kolla igenom vad du faktiskt ger dig av med är väldigt hjälpsamt. För om du inte vet, hur ska du då kunna veta vad som ska minskas?"

Understryker fältbiologen under tiden som hen plockar upp plast och lägger det i en kasse.

SJU SÄTT ATT RÄDDA MODER HAV

① ZERO WASTE CHALLENGE

Zero waste innebär att försöka skicka så lite som möjligt till deponi, berättar fältbiologen. Sortera ditt skräp utifrån matavfall, plast och slängbart skräp. Se därefter vad som ska slängas och vad som kan återvinnas. Gör din egen zero-waste kit! Investera på återanvändbara bestick, muggar, sugrör, tallrikar och annat som du använder vid din måltid. Oavsett om du är en privatperson eller ett företag, hjälper du till att minska plastens chans att nå havet, berättar fältbiologen.

② NEJ TILL PLAST, JA TILL TYG

Skreven av Olivia Nordström, 18 år
Internationella Gymnasiet
Uppsala, Sverige

Som konsument, anser jag, att du kan återvända dina plastpåsar och ta med eller köp egna tygkassar till att lägga dina varor i. För frukt och grönt, kan du finna små återanvändbara påsar på nätet eller i vissa butiker, som är gjorda av material utöver plast.

③ NATURVÄNLIGT MATERIAL

Återanvänd slitstarka och giftfria sugrör, redskap, behållare, flaskor, väskor etc. Välj gärna glas, paper, rostfritt stål, trä, keramik och bambu över plast, understryker Plastic Pollution Coalition.

④ MINSKA DITT PLASTAVTRYCK

Undvik att konsumera varor som är förpackade i plast, så gott du kan, anser jag.

⑤ VAR MEDVETEN

Använd det du inte kan undvika, minska eller återanvända. Ha i åtanke vad din konsumtion bidrar med, från tillverkning till distribution till förfogande, konstaterar Plastic Pollution Coalition.

⑥ PLOCKA UPP PLAST

När du är utomhus eller är vid havet och stöter på plast, uppmanar jag dig att plocka upp och återvinn det!

⑦ STÖD EN ORGANISATION

4ocean är en organisation som säljer bl.a. armband. En del av företagets vinst går till att ta bort ett kilo sopor från hav och kust, för varje armband som säljs. I mån om att rensa upp plastförordningen i det marina, belyser 4ocean.

Plast ligger som ett täcke över världen. Men om var och en för sig på denna jord börjar plocka bort sin bit av plasttäcket, kommer förändring ske, bit för bit. Jag avslutar med att citera youtubern Ava Jules, som en uppmaning till er. "Jag tror att det är ännu mäktigare att faktiskt gå ut och göra något åt saken. För du kan prata om det hur mycket du vill, vilket är bra till att sprida medvetenhet. Men i slutet av dagen kommer någon uppenbarligen att behöva ingripa situationen." □

KÄLLFÖRTECKNING

Sampathkumar, Yayaswini (2019). Plastic bans spread in India. Winners and losers aren't who you'd expect., *National Geographic*.

Skriven av Olivia Nordström, 18 år
Internationella Gymnasiet
Uppsala, Sverige

<https://www.nationalgeographic.com/environment/2019/02/india-single-use-plastic-bans-maharashtra-tamil-nadu/> Hämtad 4 oktober 2019.

Plastic Pollution Coalition (okänt årtal). Take action, *Plastic Pollution Coalition*.
<https://www.plasticpollutioncoalition.org/take-action-1> Hämtad 4 oktober 2019.

4ocean (okänt årtal). Mission, *4ocean*.
<https://4ocean.com/mission/> Hämtad 4 oktober 2019.

Parker, Laura (2019). The world's plastic pollution crisis explained, *National Geographic*.
<https://www.nationalgeographic.com/environment/habitats/plastic-pollution/> Hämtad 4 oktober 2019.

Globala målen (okänt årtal). Hav och marina resurser, *Globala målen*.
<https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-14-hav-och-marina-resurser/>
Hämtad 4 oktober 2019.

Håll Sverige Rent (okänt årtal). Plast - ett stort problem i våra hav, Håll Sverige Rent.
<https://www.hsr.se/fakta/fakta-om-skrap/plast-ett-stort-problem-i-vara-hav> Hämtad 4 oktober 2019.

WWF (2019). Dags för Sverige att stoppa globala invasionen av plast, *WWF*.
<https://www.wwf.se/debattartikel/dags-for-sverige-att-stoppa-globala-invasionen-av-plast/> Hämtad 4 oktober 2019.

*living an eco-friendly day *island edition**. (2019). [Video]. Regissör: Ava Jules. Youtube.

Fältbiolog. 2019. Intervju oktober.